

USNESENÍ

Zvláštní senát zřízený dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Michal Mazanec a soudci JUDr. Marie Žiškova, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Pavel Pavlík, JUDr. Karel Podolka a JUDr. Petr Příhoda, o návrhu Městského soudu v Praze na rozhodnutí sporu o pravomoc mezi Obvodním soudem pro Prahu 4 a Obvodním úřadem Městské části Praha 4 (odborem stavebně-dopravním), za další účasti žalobců a) JUDr. V. S., b) J. K., a c) H. K., zastoupených JUDr. Martinem Kopeckým, advokátem se sídlem Praha 1, Revoluční 24, 110 00, a žalovaného J. Č., zastoupeného JUDr. Karlem Brücklerem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Pankráci 30, 141 00, ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 54 Co 348/2004,

t a k t o :

Návrh se odmítá.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 19. 5. 2005 se obrátil Městský soud v Praze na zvláštní senát s návrhem na zahájení řízení o kompetenčním sporu, který vznikl mezi Obvodním soudem pro Prahu 4 a Obvodním úřadem Městské části Praha 4 (odborem stavebně-dopravním), ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 54 Co 348/2004, o stanovení zákazu provádět stavbu.

Ze spisu vyplynuly tyto podstatné skutečnosti:

Dne 29. 11. 1995 podal J. Č. (dále také jen „žalovaný“) u obvodního úřadu žádost o vydání stavebního povolení a dne 26. 3. 1997 žádost o obnovu řízení ve věci dříve zamítnuté žádosti o stavební povolení ke změně stavby v Z.

Stavební úřad rozhodnutím ze dne 8. 6. 1999, čj. OSD 5466/1995-1604/1997-TRTI/odk., přerušil stavební řízení a odkázal ve smyslu § 137 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), JUDr. V. S., J. K. a H. K. (dále také jen „žalobci“), aby své námitky proti stavbě uplatnili v občanskoprávním řízení.

Žalobci proto podali dne 18. 8. 1999 u Obvodního soudu pro Prahu 4 žalobu, kterou se domáhali, aby soud zakázal žalovanému provádět shora uvedenou stavbu.

Obvodní soud pro Prahu 4 však usnesením ze dne 1. 12. 1999, čj. 27 C 229/99-57, řízení zastavil a rozhodl, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Obvodnímu úřadu Městské části Praha 4. Dospěl k závěru, že rozhodování o konkrétní námitce vznesené ve stavebním řízení (že povolovaná stavba způsobí zastínění sousední stavby), není v pravomoci soudu.

K odvolání žalobců rozhodl Městský soud v Praze usnesením ze dne 20. 4. 2005, čj. 54 Co 348/2004-101, tak, že odvolací řízení do vydání pravomocného rozhodnutí zvláštního senátu pro řešení kompetenčních sporů přerušil a dne 19. 5.

2005 podal již zmiňovaný návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu. Zdůvodnil jej tím, že o námitkách žalobců (zatížení životního prostředí, vzhledové narušení stavby žalobců a charakteru okolní zástavby a zastínění nemovitostí žalobců) náleží rozhodnout stavebnímu úřadu, jak by zřejmě - podle tvrzení v návrhu - rozhodl zcela nebo převážně i městský soud, nicméně tu již vznikl kompetenční konflikt, neboť obě strany popřely svou pravomoc; je proto třeba, aby rozhodl zvláštní senát, neboť jen jeho rozhodnutím může být stavební úřad vázán.

Návrh však bylo nutno odmítnout, neboť byl podán předčasně, a nadto někým, kdo dosud není stranou kompetenčního sporu; o takovém návrhu – jakkoli tu popření pravomoci ze strany stavebního úřadu i obvodního soudu existuje – zvláštní senát rozhodnout nemůže.

Z ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, plyne, že stranami kladného nebo záporného kompetenčního sporu jsou buď soudy na straně jedné a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy na straně druhé, nebo soudy v občanském soudním řízení na straně jedné a soudy ve správním soudnictví na straně druhé. Podle odst. 2 téhož ustanovení je kompetenčním sporem buď spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž již druhá strana vydala pravomocné rozhodnutí (pozitivní kompetenční spor), anebo spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků (spor negativní).

Přestože z obsahu přiloženého spisu Obvodního soudu pro Prahu 4 sp. zn. 27 C 229/99 vyplývá, že obě strany (správní orgán i soud) hodlaly popřít svou pravomoc, nemohl se zvláštní senát k návrhu městského soudu řešením věci zabývat.

Rozhodování odvolacího soudu, který jak uvedeno v nepravomocně skončené věci řízení přerušil, nelze nahradit rozhodováním zvláštního senátu; zvláštní senát nemůže nastupovat na místo řádné vyšší instance a plnit její úkoly. Nemůže proto ani akceptovat návrh instančně vyššího (odvolacího) soudu na rozhodnutí kompetenčního sporu, pokud jeho stranou takový vyšší soud není.

To v konkrétní věci znamená, že poté, kdy stavební úřad odkázal účastníky řízení na soud a žalobci se také na soud (obvodní) obrátili, bylo věcí tohoto obvodního soudu – měl-li za to, že tu není dána pravomoc soudů – aby on sám řádným návrhem vyvolal řízení před zvláštním senátem. Užití ustanovení § 104 o. s. ř. o zastavení řízení pro nedostatek pravomoci soudu tu nemá místa: postoupení věci „zpět“ správnímu orgánu (který se o nedostatku vlastní pravomoci již vyslovil a svým – nezrušeným – rozhodnutím je vázán) nemá žádný praktický smysl a kompetenční konflikt se jím neřeší. To proto, že obvodní soud, který má povědomost o tom, že správní orgán svou pravomoc popřel, ale sám stojí na stanovisku, že pravomoc soudů není dána, si musí současně být vědom toho, že tu už je negativní kompetenční spor; jeho řešením je pouze podání návrhu zvláštnímu senátu. Zastavením řízení a postoupením věci se takový spor neodstraní. Pokud by

pak rozhodnutí o zastavení řízení a postoupení věci správnímu orgánu nabylo právní moci, nastala by do prakticky patová situace, kterou by – ovšem se zbytečným časovým odstupem – musel stejně řešit zvláštní senát (k návrhu stavebního úřadu nebo některého z účastníků řízení podle § 3 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb.).

Podal-li městský soud – namísto toho, aby rozhodl o odvolání proti rozhodnutí obvodního soudu o zastavení řízení – návrh na řešení kompetenčního sporu, učinil tak předčasně, v průběhu neskončeného odvolacího řízení, tedy před tím, než se sám k otázce pravomoci procesním způsobem vyjádřil (čímž by se také teprve mohl stát stranou kompetenčního sporu).

Z toho, co bylo uvedeno, vyplývá, že městský soud v první řadě musí řádně rozhodnout o podaném odvolání účastníků řízení: buď se ztotožní se právním názorem obvodního soudu o tom, že pravomoc soudu není dána, a pak jeho rozhodnutí zruší s tím, že jej zaváže věc předložit zvláštnímu senátu jako kompetenční spor z důvodů shora vyložených, anebo dospěje k závěru, že pravomoc soudu dána je, a pak zruší rozhodnutí obvodního soudu s odpovídajícími důvody a závazným právním názorem.

Nadto je třeba připomenout, že zákonné postavení zvláštního senátu neumožňuje poskytnout před tím, než je tu procesně skutečně ustaven kompetenční konflikt, právní naučení o předběžných otázkách pravomoci, které se v řízení vyskytnou. Jeho účelem není rozhodovat o kompetenčních sporech *in spe*, ale jen o těch, které skutečně vznikly a jejichž jiné řešení možné není.

Návrh Městského soudu v Praze byl proto odmítnut pro předčasnost a proto, že byl podán osobou k tomu neoprávněnou [§ 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.] ve spojení s § 4 zákona č. 131/2002 Sb. Nebyl zde tak důvod pro postup podle ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb., které zvláštnímu senátu ukládá zrušit rozhodnutí, jímž strana kompetenčního sporu nesprávně popřela svou pravomoc.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. září 2006

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu